

Folkhögskoledeltagarna och deras samhällsengagemang

Lars Svedberg och Erik Sjöstrand

Studier av folkhögskoledeltagarnas medborgerliga engagemang

- En intervjustudie 2014 av engagemang bland långkursarna - med en s.k. kvantitativ ansats
- En uppföljnings- och fördjupningsstudie 2019 av engagemang bland långkursarna med såväl en kvantitativ- som kvalitativ ansats – pågående
- I båda jämförs resultaten med samtidigt genomförda befolkningsstudier av det ideella arbetet
- Resultaten publiceras i två böcker dels i "Mer engagemang? – Folkbildningen i det svenska civilsamhället" från 2015 och dels i en ny bok från Folkbildningsrådet i början på 2021

Några grundläggande utgångspunkter vid studier av folkhögskoledeltagarna och deras engagemang

- deltagarna är yngre, oftare ensamstående utan barn, har oftare invandrarbakgrund, låg utbildning (naturligtvis) och mycket oftare en "funktionsnedsättning" av något slag
- Dessa basfakta samt samtida föreställningar om gruppen talar *mot* engagemang
- *För* talar folkhögskolans tradition och kultur samt tillgång till sociala arenor

Resultat från de olika studierna 2019

	Befolkningen	Folkhögskole- deltagarna
Andel som gjort ideella insatser	51%	52%
Andel män som gjort ideella insatser	56%	33%
Andel kvinnor som gjort ideella insatser	47%	67%
Engagerad i totalt antal organisationer	1,5	1,3
Andel som någonsin gjort insats	78%	70%

Skillnader och likheter mellan allmän- och särskildkursarna

Grundläggande betingelser:

- drygt hälften av a-kursarna betonar innehållet i utbildningen; andelen bland s-kursarna är nio av tio. För nio av tio av a-kursarna är behörighetsfrågan central men bara för en av fem bland s-kursarna
- den självskattade hälsan är relativt god bland a-kursarna och bara en liten grupp säger sig må dåligt; god bland s-kursarna. Den generella tilliten är extremt låg bland a-kursarna och mycket hög bland s-kursarna
- andelen ideellt engagerade är oförväntat hög bland a-kursarna och anmärkningsvärt hög bland s-kursarna samtidigt som andelen som aldrig gjort något ideellt arbete är mycket hög bland a-kursarna och låg bland s-kursarna

Vad händer på skolorna? – tentativa förklaringar

- Utveckla sociala färdigheter

Och sen den där lite smöriga växer som människa, det känner jag att jag har fått utrymme att göra här. Jag har utsatts för väldigt mycket bra saker men också jobbiga situationer med människor som man ... Jag har tvingat mig på ett helt annat sätt att ta itu med dem, till skillnad från att inte ... För jobbar man någonstans på en vanlig arbetsplats, där är det väldigt mycket man går dit, man gör sin grej, man går hem. Medan folkhögskola bjuder mer in till att faktiskt vara med varandra och göra något sorts utbyte socialt i stället för att bara ha lite kul på jobbet, snacka skit och gå hem som sagt.

(”Alim”, deltagare allmän kurs)

- ”Öppna ögonen” för samhället

Jag själv har utvecklats och kanske blivit mer intresserad av att allting från mänskliga rättigheter till hur samhället har sett ut, hur det ser ut nu, sambandet mellan allting. Det har nog bara gjorts i allmänhet att jag är mer insatt och engagerad i världen jag lever i, vilket jag kanske inte kan säga att jag var på samma sätt innan.

(”Elin”, deltagare allmän kurs)

Vad händer på skolorna? – tentativa förklaringar

- Tillgång till nätverk och förebilder

Jag var inte så jättemån om miljön och så, men jag har blivit väldigt miljömedveten sen jag började på den här skolan, må jag säga. (...) Man har träffat mycket miljömedvetna människor, klasskamrater som har diskuterat mycket om miljön och så

(”Anders”, deltagare allmän kurs)

- Folkhögskolans infrastruktur

Vad tror du att du kommer ta med dig härifrån?

Att vara öppen för förslag och så hära. Ja men hellre kom med ett förslag än att inte säga något om du vill ändra på någonting så säg det liksom. Alltså, annars: gå inte runt och klaga, typ så.

(”Siri”, deltagare allmän kurs)